

ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2009 г.

1. Корпоративна информация

Финансовият отчет на ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ АД („Дружеството“) за годината, приключваща на 31 декември 2009 г., е одобрен за издаване съгласно решение на Съвета на Директорите от 22 март 2010 г.

Вапцаров Холдинг АД е акционерно дружество, учредено с решение № 903/1997 г. на Плевенски окръжен съд, със седалище гр. София, област София, България. Финансовата година на Дружеството приключва на 31 декември.

Основната дейност на Дружеството включва: придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване, управление и продажба на облигации; придобиване, оценка и продажба на патенти и търговски марки; отстъпване на лицензии и търговски марки за използването им от дружества, в които холдинговото дружество участва; финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва; предоставяне под наем на дълготрайните материални активи на Дружеството използване и в производствената дейност на дружества, в които холдинговото дружество участва.

Развитието на Дружеството се осъществява като холдингова структура. „ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ“ АД е едноличен собственик на „ПЛЕВЕН ИНДЪСТРИ“ ЕООД, което от своя страна е собственик на „ВАП ПРОДАКШЪН“ ЕООД, „ВАП ХИДРО“ ЕООД, „ВАПРЕС“ ЕООД и „ВАП СЕРВИЗ“ ЕООД.

Към 31 декември 2009 г., акционерите на Дружеството са:

- Кап Нор ЕООД 85,88 %
- Други акционери 14,12%

Крайната компания-майка е Кап Нор ЕООД.

2.1 База за изготвяне

Финансовият отчет е изготвен на база историческа цена.

Финансовият отчет е представен в български лева и всички показатели са закръглени до най-близките хиляда български лева (хил. лв.), освен ако е упоменато друго.

Изявление за съответствие

Финансовият отчет на Вапцаров Холдинг АД е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския съюз („МСФО, приети от ЕС“).

Този финансов отчет е индивидуалният отчет на Вапцаров Холдинг АД, където инвестицията в дъщерно предприятие е представена по цена на придобиване.

Съгласно изискванията на МСС 27 Консолидирани и индивидуални финансови отчети и Закона за счетоводството, Вапцаров Холдинг АД следва да изготви и представи консолидиран финансов отчет. Дружеството е изготвило консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО за годината, приключваща на 31 декември 2009 г., който е одобрен за издаване на 22 март 2010 г. и е наличен на адрес гр. Плевен, 5800, ул. „Гривишко шосе“ № 6.

ВАЩАРОВ ХОЛДИНГ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2009 г.

2.2 Промени в счетоводните политики и оповестявания

Грешки от минали години

1) Ръководството на Дружеството е установило допуснатата грешка при неначисление на обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми търговски вземания за 2008 година, както и неначислен приход по отсрочени данъци. За да се коригира грешката от миналия отчетен период, Дружеството е извършило ретроспективно преизчисление на сравнителната информация за 2008 г. В резултат на това преизчисление, печалбата за 2008 година е намалена с 585 хил. лв., в резултат на увеличение на другите разходи в отчета за всеобхватния доход за 2008 година с 654 хил. лв. и приход от данък в размер на 69 хил. лв. Търговските вземания в баланса към 31 декември 2008 година са намалени със сумата на корекцията на разходите (654 хил. лв.) и отсрочените данъчни активи са увеличени със 69 хил. лв. Допълнителна информация е представена в Бележка 9, 15 и 4 към финансовия отчет.

Ефект от преизчисление на грешката

Ефектът и характерът на преизчисленията е обобщен по-долу:

<u>Ефект върху печалбата за 2008 година</u>	<u>хил.лв.</u>
Увеличение на другите разходи	(654)
Увеличение на приход от данък върху доходите	69
Общо ефект от преизчисления на грешки от минали години	<u><u>(585)</u></u>

<u>Ефект върху баланса към 31 декември 2008 година</u>	
Увеличение на отсрочени данъчни активи	69
Намаление на търговските вземания	<u>(654)</u>
Намаление на неразпределената печалба	<u><u>(585)</u></u>

2) Ръководството на Дружеството е установило допуснатата грешка при представяне в баланса за предходни години на задължение, отчетено като други резерви в собствения капитал на Дружеството. За да се коригира грешката от минали отчетни периоди, Дружеството е извършило ретроспективно преизчисление на сравнителната информация за 2008 г. и за 2007 г.

Ефект от преизчисление на грешката

В резултат на преизчислението на допуснатата грешка, към 1 януари 2007 г. другите резерви в собствения капитал на Дружеството са намалени с 2,896 хил. лв. и са увеличени другите задължения в баланса със същата сума. Допълнителна информация е представена в Бележка 13 към финансовия отчет.

3) Ръководството на Дружеството е установило допуснатата грешка при неправилно оповестяване на счетоводната си политика за отчитане на дълготрайните материални активи по модела на преоценка, вместо по модела на цената на придобиване, и неправилно представяне като преоценъчен резерв в собствения капитал на Дружеството на преоценка на определени дълготрайни материални активи, направена към 31 декември 2004 г. във връзка с преминаване за първи път към Международните стандарти за финансово отчитане. Тази преоценена стойност към 31.12.2004 г. представлява намерена стойност на дълготрайните материални активи по смисъла на МСФО 1. Дружеството не е извършвало други преоценки на дълготрайните материални активи до 31 декември 2009 г. За да се коригира грешката от минали отчетни периоди, Дружеството е извършило ретроспективно преизчисление на сравнителната информация за 2008 г. и за 2007 г.

Ефект от преизчисление на грешката

В резултат на преизчислението на допуснатата грешка, към 1 януари 2007 г. преоценъчният резерв в собствения капитал на Дружеството е намален с 612 хил. лв. и е увеличена неразпределената печалба със същата сума.

Дружеството е преизчислило своите финансови резултати за 2008 година по отношение на допуснатите грешки от минали отчетни периоди. Направено е преизчислението на промените в собствения капитал към 1 януари 2007 г. Дружеството не представя трети баланс във финансовия отчет за 2009 година за направените

ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2009 г.

преизчисления на сравнителната информация (към 31 декември 2007 г.), тъй като ръководството счита, че не е практично преизчисляването на финансовите резултати за периодите преди 2008 година.

2.2 Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

Нови и изменени стандарти и разяснения, приложими за отчетни периоди, приключващи на 31 декември 2009 г.

Възприетите счетоводни политики са последователни с тези, прилагани през предходния отчетен период, с изключение на следното:

Към 1 януари 2009 г. Дружеството е приложило следните нови и изменени МСФО и Разяснения на Комитета за разяснения по Международните стандарти за финансово отчитане („КРМСФО“):

- МСФО 1 *Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане (изменение)*
- МСФО 2 *Плащания на базата на акции – условия за получаване на правата и прекратявания (изменение)*
- МСФО 7 *Финансови инструменти: Оповестяване (Изменение)*
- МСФО 8 *Оперативни сегменти*
- МСС 1 *Представяне на финансови отчети (Преработен)*
- МСС 23 *Разходи по заеми (Преработен)*
- МСС 27 *Консолидирани и индивидуални финансови отчети (изменение)*
- МСС 32 *Финансови инструменти: Представяне и МСС 1 Представяне на финансови отчети - Финансови инструменти с път опция и задължения, възникващи при ликвидация (Изменения)*
- КРМСФО 9 *Преразглеждане на внедрени деривативи и МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване (Изменения)*
- КРМСФО 13 *Програми за лоялност на клиентите*
- КРМСФО 15 *Договори за строителство на недвижими имоти*
- КРМСФО 16 *Хеджиране на нетна инвестиция в чуждестранна дейност*
- КРМСФО 18 *Трансфер на активи от клиенти*
- *Подобрения в МСФО (издадени 2008 г.)*

Когато приложението на даден стандарт или разяснение се счита, че има ефект върху финансовия отчет или резултати от дейността на Дружеството, този ефект е описан по-долу:

МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане (изменение)

Измененията на МСФО 1 позволяват цената на придобиване на инвестиции в дъщерни предприятия, асоциирани предприятия или съвместно контролирани предприятия (във встъпителния финансов отчет по МСФО) да бъде определена като цена на придобиване съгласно МСС 27 или "приета стойност". Измененията на МСФО 1 нямат ефект върху финансовото състояние или финансовите резултати от дейността на Дружеството.

МСФО 2 Плащания на базата на акции – условия за получаване на правата и прекратявания (изменение)

Стандартът ограничава дефиницията за "за условия за получаване на правата" до условие, което включва изрично или косвено изискване за предоставяне на услуги. Каквито и да било други условия не представляват условия за получаване на правата, които следва да бъдат вземани предвид при определяне на справедливата стойност на дадените инструменти от собствения капитал. В случай, че дадените права не бъдат получени в резултат от невъзможност да се отговори на дадено условие, което не дава права, което е в контрола или на предприятието или на контрагента, то трябва да бъде отчетено счетоводно като прекратяване. Тъй като Дружеството не е страна по схеми за плащания на базата на акции, изменението няма ефект върху финансовия му отчет.

2.2 Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

Нови и изменени стандарти и разяснения, приложими за отчетни периоди, приключващи на 31 декември 2009 г. (продължение)

МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване (Изменение)

Измененият стандарт изисква допълнителни оповестявания относно оценката по справедлива стойност и ликвидния риск. Оценката по справедлива стойност свързана с позициите отчетени по справедлива стойност следва да се оповести по източници на входяща информация, като се използва йерархия на справедлива стойност на три нива, по клас за всички финансови инструменти, признати по справедлива стойност. В допълнение, изисква се и равнение между началното и крайното салдо на позициите, отчетени по справедлива стойност оценена на 3-то ниво, както и при съществени трансфери между нивата в йерархията на справедливата стойност. Измененията също поясняват изискванията за оповестяванията за ликвиден риск по отношение на деривативните сделки и активи, използвани за управление на ликвидността. Оповестяванията на оценката по справедлива стойност са представени в Пояснителна бележка 17. Оповестяванията за оценката по справедлива стойност и ликвидния риск не са повлияни от измененията и са представени в Бележки 17 и 16 съответно.

МСФО 8 Оперативни сегменти

МСФО 8 заменя МСС 14 *Отчитане по сегменти*. Стандартът възприема управленския подход при отчитането по сегменти. Предприятията следва да представят информация, която ръководството използва за вътрешни цели за оценка на представянето на оперативните сегменти и разпределение на ресурсите между различните сегменти. Тази информация може да се различава от представянето в баланса и отчета за доходите, като се изисква обяснение и равнение на разликите. Дружеството не отчита никакви оперативни сегменти. Въпреки това, тъй като акциите на Дружеството се търгуват на Българска фондова борса, следва да бъдат спазени изискванията за оповестяване на МСФО 8, които касаят всички дружества, попадащи в обхвата му (в т. ч. тези които нямат повече от един оперативен сегмент). Тези оповестявания са представени в Бележка 3.2.

МСС 1 Представяне на финансови отчети (Преработен)

Преработеният стандарт разделя промените в собствения капитал, породени от свързани и несвързани със собствениците сделки. Отчетът за промените в собствения капитал включва информация единствено за сделки със собствениците като промените в собствения капитал, които не са свързани със собствениците се представят като равнение на всеки компонент на собствения капитал. В допълнение, стандартът въвежда отчета за всеобхватните доходи: той представя всички признати приходни и разходни позиции, или в един отчет, или в два свързани отчета. Дружеството е избрало да представи един отчет.

МСС 23 Разходи по заеми (Преработен)

Преработеният МСС 23 изисква разходите по заеми, които са извършени във връзка с придобиването, изграждането или производството на активи изпълняващи определени условия да бъдат включени в тяхната стойност. Тези активи изискват продължителен период от време, за да бъдат готови за използване или продажба. Предишната политика на Дружеството е била да отчита разходите по заеми като разходи при тяхното възникване. В съответствие с преходните разпоредби на изменения МСС 23 Дружеството е приложило този стандарт проспективно. В резултат на това, разходите по заеми се капитализират в стойността на отговарящите на условията активи с началната дата за капитализация от или след 1 януари 2009 г.

2.2 Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

Нови и изменени стандарти и разяснения, приложими за отчетни периоди, приключващи на 31 декември 2009 г. (продължение)

МСС 27 Консолидирани и индивидуални финансови отчети - Цена на придобиване на инвестиции в дъщерни предприятия, асоциирани предприятия или съвместно контролирани предприятия (Изменения)

Измененият МСС 27 изисква получените дивиденди от дъщерни предприятия, асоциирани предприятия или съвместно контролирани предприятия да бъдат признати в отчета за доходите в индивидуалния финансов отчет. Изменението в МСС 27 следва да бъде прилагано за бъдещи периоди. Също така, изменението позволява само за определени реорганизации цената на придобиване на инвестиция в дъщерно предприятие да бъде определена на база на предишната ѝ отчетна стойност, а не на справедливата ѝ стойност. Измененията в МСС 27 нямат ефект върху финансовия отчет на Дружеството.

МСС 32 Финансови инструменти: Представяне и МСС 1 Представяне на финансови отчети - Финансови инструменти с пут опция и задължения, възникващи при ликвидация (Изменения)

Измененията са с цел да се позволи, по изключение, ограничен обхват финансовите инструменти с пут опция, да бъдат класифицирани като собствен капитал, ако отговарят на редица специфични критерии. Прилагането на тези изменения не е оказало влияние върху финансовото състояние или финансовите резултати от дейността на Дружеството.

КРМСФО 9 Преразглеждане на внедрени деривативи и МСС 39 Финансови инструменти: Признание и оценяване (Изменения)

Това изменение в КРМСФО 9 изисква от предприятието да прецени дали даден внедрен дериватив трябва да бъде отделен от основния договор, когато то рекласифицира хибриден финансов актив извън категорията по справедлива стойност в печалбата или загубата. Тази оценка са извършва въз основа на обстоятелствата, които са съществуващи на по-късната от датата, на която предприятието за първи път е станало страна по договора, и датата, на която каквито и да било изменения по договора променят съществено паричните потоци по него. МСС 39 регламентира, че ако даден внедрен дериватив не може да бъде надеждно оценен, целият хибриден инструмент трябва да остане класифициран като такъв по справедлива стойност в печалбата или загубата. Измененията нямат ефект върху финансовия отчет на Дружеството.

КРМСФО 13 Програми за лоялност на клиентите

Това разяснение изисква кредитите, предоставяни като награда за лоялност на клиентите, да се отчетат като отделен компонент на сделката по продажба, в резултат на която възникват. Съответно, част от справедливата стойност на полученото възнаграждение следва да се разпредели към кредитите, предоставени като награда за лоялност на клиентите и да се разсрочи за периода на тяхното използване. Тъй като Дружеството все още не прилага програми за лоялност на клиентите, това разяснение няма ефект върху неговия финансов отчет.

КРМСФО 15 Договори за строителство на недвижими имоти

Разяснението следва да се прилага ретроспективно. То уточнява кога и как трябва да се признават приходите и свързаните разходи от продажбата на недвижим имот, ако договорът между строителната компания и купувача е сключен преди изграждането на недвижимия имот да е приключило. В допълнение, разяснението регламентира как се определя дали даден договор за строителство на недвижими имоти попада в обхвата на МСС 11 *Договори за строителство* или на МСС 18 *Приходи* и съответно, кога трябва да се признае приход от строителството. Това разяснение няма ефект върху финансовия отчет на Дружеството.

КРМСФО 16 Хеджиране на нетна инвестиция в чуждестранна дейност

Разяснението следва да се прилага проспективно. КРМСФО 16 предоставя насоки относно счетоводното отчитане на хеджиране на нетна инвестиция включително относно идентифицирането на валутни рискове, които отговарят на изискванията за счетоводно отчитане на хеджиране при хеджиране на нетна инвестиция, когато в рамките на групата хеджиращите инструменти могат да бъдат държани в хеджиране на нетна инвестиция; както и по какъв начин предприятието трябва да определи сумата на положителните или отрицателните курсови разлики, свързани както с нетната инвестиция, така и с хеджиращия инструмент, за

да се рекласифицират при освобождаването на нетната инвестиция. Това разяснение няма ефект върху финансовия отчет на Дружеството.

2.2 Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

Нови и изменени стандарти и разяснения, приложими за отчетни периоди, приключващи на 31 декември 2009 г. (продължение)

КРМСФО 18 Трансфер на активи от клиенти

КРМСФО 18 се прилага за счетоводно отчитане на трансферите на имоти, машини и съоръжения, получени от клиенти. Разяснението разглежда следните въпроси: (а) Спазена ли е дефиницията за актив?; (б) Ако дефиницията за актив е спазена, как следва да се оценява трансферираният имот, машини и съоръжения при първоначалното му признаване? (в) Ако имотът, машината и съоръжението е оценен по справедлива стойност при първоначалното му признаване, как се отчита съответстващия кредит? (г) Как следва да се отчита трансфера на парични средства от клиентите? Прилагането на тези изменения не е оказало влияние върху финансовото състояние или финансовите резултати от дейността на Дружеството.

Подобрения в МСФО (издадени 2008 г.)

През май 2008 г. Бордът по МСС публикува първия си набор от изменения в стандартите, основно с цел премахване на непоследователностите и разясняване на формулировките. За всеки стандарт съществуват отделни преходни разпоредби. Приложението на следните изменения е довело до промени в счетоводната политика, но не е имало ефект върху финансовото състояние или финансовите резултати от дейността на Дружеството.

- **МСФО 5 Нетекучи активи, държани за продажба, и преустановени дейности:** В случай че, дъщерно дружество е държано за продажба, всички негови активи и пасиви се класифицират като държани за продажба съгласно МСФО 5, дори и когато предприятието притежава малцинствено участие в дъщерното дружество след продажбата. Тъй като Дружеството няма дъщерно дружество държано за продажба, това изменение няма ефект върху неговия финансов отчет.
- **МСС 1 Представяне на финансовите отчети:** Активите и пасивите, класифицирани като държани за търгуване в съответствие с МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване* не се класифицират автоматично като текущи активи или пасиви в отчета за финансовото състояние.
- **МСС 16 Имоти, машини и съоръжения:** заменя на термина "нетна продажна цена" със "справедлива стойност, намалена с разходите за продажбата".
- **МСС 18 Приходи:** Добавени са насоки (които придружават стандарта) за определяне дали предприятието действа като принципал или като агент. Характеристиките, които следва да се вземат под внимание са дали предприятието:
  - носи основната отговорност за предоставянето на стоките или услугите;
  - носи риск за материалните запаси;
  - определя продажните цени;
  - носи кредитен риск.

Дружеството е оценило договореностите си за продажби съгласно тези критерии и е достигнала до заключение, че действа като принципал във всички договорености. Счетоводната политика за признаването на приходите съответно е актуализирана.

- **МСС 20 Счетоводно отчитане на правителствени дарения и оповестяване на правителствена помощ:** отпуснати заеми без лихва или с ниска лихва не се изключват от изискването за определяне на присъщата лихва. За заемите с лихвени проценти под пазарните трябва да се определи присъщата лихва.
- **МСС 23 Разходи по заеми:** дефиницията на разходи по заеми е преработена за обединяване на два вида позиции, които се разглеждат като елементи на "разходите по заеми" в една – разходи за лихви, изчислени при прилагане на метода на ефективния лихвен процент в съответствие с МСС 39.
- **МСС 36 Обезценка на активи:** когато дисконтираните парични потоци се използват за определяне на "справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата", се изискват допълнителни оповестявания относно нормата на дисконтиране, подобно на оповестяванията, изисквани, когато дисконтираните парични потоци се използват за определяне на "стойността в употреба".
- **МСС 38 Нематериални активи:** разходите за реклама и промоционални дейности се признават като разход, когато Дружеството или има право на достъп до стоките или е получило услугата.

ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
За годината, приключваща на 31 декември 2009 г.

2.2 Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

Нови и изменени стандарти и разяснения, приложими за отчетни периоди, приключващи на 31 декември 2009 г. (продължение)

Други изменения, възникващи от Подобренията в МСФО в следните стандарти, не са оказали влияние върху счетоводните политики, финансовото състояние или финансовите резултати от дейността на Дружеството:

- МСФО 7 *Финансови инструменти: оповестявания*
- МСС 8 *Счетоводна политика, промени в приблизителните счетоводни оценки и грешки*
- МСС 10 *Събития след отчетния период*
- МСС 19 *Доходи на наети лица*
- МСС 27 *Консолидирани и индивидуални финансови отчети*
- МСС 28 *Инвестиции в асоциирани предприятия*
- МСС 29 *Финансово отчитане при схвърхинфлационни икономики*
- МСС 31 *Дялове в съвместни предприятия*
- МСС 34 *Междинно финансово отчитане*
- МСС 38 *Нематериални активи*
- МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване*
- МСС 40 *Инвестиционни имоти*
- МСС 41 *Земеделие*

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики

а) Превръщане в чуждестранна валута

Финансовият отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Дружеството. Сделките в чуждестранна валута първоначално се отразяват във функционалната валута по обменния курс на датата на сделката. Монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути се преизчисляват във функционалната валута, в края на всеки месец по заключителния обменен курс на Българска Народна Банка за последния работен ден от съответния месец. Всички курсови разлики се признават в отчета за всеобхватния доход. Немонетарните активи и пасиви, които се оценяват по историческа цена на придобиване в чуждестранна валута се превръщат във функционалната валута по обменния курс към датата на първоначалната сделка (придобиване).

б) Признаване на приходи

Приходите се признават до степента, в която е вероятно икономически ползи да бъдат получени от Дружеството и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото възнаграждение, като се изключат отстъпки, работи и други данъци върху продажбите или мита. Дружеството анализира договореностите си за продажби според специфични критерии, за да определи дали действа като принципал или като агент. То е достигнало до заключение, че действа като принципал във всички такива договорености. Преди да бъде признат приход, следните специфични критерии за признаване трябва също да бъдат удовлетворени:

Продажби на продукция и стоки

Приходите от продажби на продукция и стоки се признават, когато съществените рискове и ползи от собствеността върху продукцията и стоките са прехвърлени на купувача, което обичайно става в момента на тяхната експедиция.

Приходи от услуги

Приходите от услуги включват приходи от отдадени под наем дълготрайни материални активи на дружествата в групата на Вапцаров Холдинг АД. Приходите от услуги се признават за периода, в който услугата е извършена.

Възнаграждения за права за ползване на търговски марки

Възнагражденията за права се признават на база на счетоводния принцип на начисляване съгласно съдържанието на съответното споразумение.

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

б) Признаване на приходи (продължение)

Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат като се използва метода на ефективния лихвен процент, представляващ процентът, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания за очаквания срок на финансовия инструмент или за по-кратък период, когато е уместно, до балансовата стойност на финансовия актив. Приходът от лихви се включва във финансовия приход в отчета за всеобхватния доход.

в) Данъци

Текущ данък върху доходите

Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или са в значителна степен приети към отчетната дата. Ръководството анализира отделните позиции в данъчната декларация, за които приложимите данъчни разпоредби са предмет на тълкуване и признава провизии, когато това е уместно.

Текущите данъци се признават директно в собствения капитал (а не в отчета за доходите), когато данъкът се отнася до статии, които са били признати директно в собствения капитал.

Отсрочен данък върху доходите

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към отчетната дата, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики:

- освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за облагаеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, освен до степента, до която Дружеството е в състояние да контролира времето на обратното проявление на временната разлика и съществува вероятност временната разлика да не се прояви обратно в предвидимо бъдеще.

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби:

- освен ако отсроченият данъчен актив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за намаляеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, отсрочен данъчен актив се признава единствено до степента, до която има вероятност временната разлика да се прояви обратно в обозримо бъдеще и да бъде реализирана облагаема печалба, срещу която да се оползотвори временната разлика.

Дружеството извършва преглед на балансовата стойност на отсрочените данъчни активи към всяка отчетна дата и я намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява целия или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен. Непризнатите отсрочени данъчни активи се преразглеждат към всяка отчетна дата и се признават до степента, до която е станало вероятно да бъде реализирана бъдеща облагаема печалба, която да позволи отсрочения данъчен актив да бъде възстановен.

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

в) Данъци (продължение)

Отсрочен данък върху доходите (продължение)

Отсрочените данъци, свързани със статии, признати извън печалбата или загубата, се признават извън печалбата или загубата. Отсрочените данъци се признават в зависимост от свързаната с тях сделка или в другите всеобхватни доходи, или директно в собствения капитал.

Дружеството компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато има законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци върху дохода, наложени от един и същ данъчен орган за едно и също данъчнозадължено предприятие.

Данък върху добовената стойност (ДДС)

Приходите, разходите и активите се признават нетно от ДДС, с изключение на случаите, когато:

- ДДС, възникващ при покупка на активи или услуги не е възстановим от данъчните власти, в който случай ДДС се признава като част от цената на придобиване на актива или като част от съответната разходна позиция, както това е уместно; и
- вземанията и задълженията, които се отчитат с включен ДДС.

Нетната сума на ДДС, възстановима от или дължима на данъчните власти, се включва в стойността на вземанията или задълженията в баланса.

г) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване

• Финансови активи

Първоначално признаване

Финансовите активи в обхвата на МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване* се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и вземания, или като инвестиции държани до падеж или като финансови активи на разположение за продажба, или като деривативи, определени като хеджиращи инструменти при ефективно хеджиране, както това е по-уместно. Дружеството определя класификацията на своите финансови активи при първоначалното им признаване.

Финансовите активи се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на инвестиции, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия актив.

Покупките или продажби на финансови активи, чиито условия изискват прехвърлянето на актива през период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата на която Дружеството се е ангажирало да купи или продаде актива.

Финансовите активи на Дружеството включват парични средства и парични еквиваленти, търговски и други вземания, предоставяни заеми, некотиранни инвестиции и други финансови активи.

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

г) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

- **Финансови активи (продължение)**

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите активи зависи от тяхната класификация, както следва:

Заеми и вземания

Заемите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното им признаване, заемите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, с използването на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП), намалена с провизията за обезценка. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за доходите. Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за доходите като други разходи.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва, когато:

- договорните права върху паричните потоци от финансовия актив са изтекли;
- договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив са прехвърлени или Дружеството е приело задължението да плати напълно получените парични потоци без съществена забава към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което (а) Дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив; или (б) Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но не е запазило контрола върху него.

Когато Дружеството е прехвърлило договорните си права за получаване на парични потоци от финансовия актив или е встъпило в споразумение за прехвърляне и нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но е запазило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления финансов актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Дружеството признава и свързаното задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Степента на продължаващото участие, което е под формата на гаранция за прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната стойност на възнаграждението, което може да се наложи да бъде възстановено от Дружеството.

Обезценка на финансови активи

Към всяка отчетна дата Дружеството прави преценка дали съществуват обективни доказателства, че даден финансов актив или група от финансови активи може да е обезценена. Финансовият актив или групата от финансови активи се счита за обезценена, когато съществуват обективни доказателства за обезценка в резултат на едно или повече събития, които са възникнали след първоначалното признаване на актива ("събитие за понесена загуба") и това събитие за понесена загуба оказва влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или групата от финансови активи, които могат да бъдат надеждно оценени. Доказателствата за обезценка могат да включват индикации, че длъжници или група от длъжници изпитват сериозни финансови затруднения или са в неизпълнение или просрочие при изплащането на лихви или главници, или вероятност да обявят неплатежоспособност/свръхзадлъжнялост или да предприемат финансова реорганизация, или когато наблюдавани данни индикират измеримо намаление в очакваните бъдещи парични потоци, като например промени в просрочията или икономически условия, които са свързани с неизпълнения от страна на длъжниците.

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

г) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване

- **Финансови активи (продължение)**

Обезценка на финансови активи (продължение)

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

За финансови активи, отчитани по амортизирана стойност, Дружеството първо преценява дали съществуват обективни доказателства за обезценка индивидуално за финансови активи, които са съществени поотделно или колективно за финансови активи, които не са съществени поотделно. Ако се определи, че не съществуват обективни доказателства за обезценка на индивидуално оценяван финансов актив, независимо дали той е съществен или не, активът се включва в група от финансови активи със сходни характеристики на кредитен риск и тази група от финансови активи се оценява за обезценка на колективна база. Активи, които са оценени за обезценка индивидуално и за които загубата от обезценка е и продължава да бъде признавана, не се включват в колективната оценка за обезценка.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка, сумата на загубата се оценява като разликата между балансовата стойност на актива и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци (като се изключват бъдещи очаквани загуби по заеми, които все още не са понесени). Сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци се дисконтира по първоначалния ефективен лихвен процент на финансовите активи. Ако заем има плаващ лихвен процент, процентът на дисконтиране за оценка на загубата от обезценка представлява текущият ефективен лихвен процент.

Балансовата стойност на актива се намалява чрез използване на корективна сметка и сумата на загубата се признава в отчета за доходите. Приходите от лихви продължават да се начисляват върху намалената балансова стойност като се използва лихвения процент, който е използван за дисконтиране на бъдещите парични потоци за целите на оценка на загубата от обезценка. Приходите от лихви се отразяват като част от финансовите приходи в отчета за доходите. Заемите, наред със свързаните с тях провизии, се отписват, когато не съществува реалистична възможност те да бъдат събрани в бъдеще и всички обезпечения са реализирани или са били прехвърлени на Дружеството. Ако в последваща година, сумата на очакваната загуба от обезценка се увеличи или намалее, поради събитие, възникващо след признаването на обезценката, по-рано признатата загуба от обезценка се увеличава или намалява чрез корекция в корективната сметка. Ако бъдещо отписване бъде възстановено на по-късен етап, възстановяването се признава в отчета за доходите.

- **Финансови пасиви**

Първоначално признаване и оценяване

Финансовите пасиви, в обхвата на МСС 39, се класифицират като финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, или като деривативи, които са ефективни хеджиращи инструменти, както това е по-уместно. Дружеството определя класификацията на своите финансови пасиви при първоначалното им признаване.

Финансовите пасиви се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на заеми и привлечени средства, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия пасив.

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения и лихвоносни заеми.

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

г) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване

- **Финансови пасиви (продължение)**

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както следва:

Заеми и привлечени средства

След първоначалното им признаване, заемите и привлечените средства се оценяват по амортизирана стойност при използване на метода на ЕЛП. Печалбите и загубите от заеми и привлечени средства се признават в отчета за всеобхватния доход, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите разходи в отчета за доходите.

Отписване

Финансов пасив се отписва, когато той е погасен, т.е. когато задължението определено в договора е отпаднало или е анулирано или срокът му е изтекъл.

Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитор при значително различни условия или условията на съществуващия пасив бъдат съществено модифицирани, тази замяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов пасив, а разликата в съответните балансови стойности се признава в отчета за доходите.

д) Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в баланса, когато и само когато, е налице юридически упражняемо право за компенсиране на признатите суми и Дружеството има намерение за уреждане на нетна база, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

е) Справедлива стойност на финансовите инструменти

Към всяка отчетна дата справедливата стойност на финансови инструменти, които се търгуват активно на пазарите, се определя на база на котираните пазарни цели или котировки от дилъри (цени „купува” за дълги позиции и цени "продава" за къси позиции) без да се приспадат разходи по сделката.

Справедливата стойност на финансови инструменти, за които няма активен пазар, се определя с помощта на техники за оценяване. Тези техники включват използване на скорошни пазарни преки сделки; препратки към текущата справедлива стойност на друг инструмент, който е в значителна степен същия; анализ на дисконтираните парични потоци и други модели за оценка.

Анализ на справедливите стойности на финансовите инструменти и допълнителни данни за начина, по който те са оценени, е предоставен в Бележка 21.

ж) Основен капитал

Основният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платени акции. Постъпленията от издадени акции над тяхната номинална стойност се отчитат като премийни резерви.

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

з) Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка, ако има такива. Цената на придобиване включва и разходи за подмяна на части от машините и съоръженията и разходи по заеми по дългосрочни договори за строителство, при условие, че отговарят на критериите за признаване на актив. При извършване на разходи за основен преглед на машина и/или съоръжение те се включват в балансовата стойност на съответния актив като разходи за подмяна, при условие че отговарят на критериите за признаване на актив. Всички други разходи за ремонт и поддръжка се признават в отчета за доходите в периода, в който са извършени.

Амортизацията се изчислява на база на линейния метод за срока на полезния живот на активите, които са определени както следва:

Сгради	25 години
Машини, съоръжения и оборудване	80 години
Транспортни средства	7 – 12 години
Стопански инвентар	7 години

Имот, машина и съоръжение се отписва при продажбата му или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива) се включват в отчета за доходите, когато активът бъде отписан.

В края на всяка финансова година се извършва преглед на остатъчните стойности, полезния живот и прилаганите методи на амортизация на активите и ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят в бъдещи периоди.

и) Лизинг

Определянето дали дадено споразумение представлява или съдържа лизинг се базира на същността на споразумението в неговото начало и изисква оценка относно това дали изпълнението на споразумението зависи от използването на конкретен актив или активи и дали споразумението прехвърля правото за използване на актива.

Дружеството като лизингополучател

Лизинговите плащания по договори за оперативен лизинг се признават като разход в печалбата или загубата на база линейния метод за срока на лизинговия договор. Дружеството не е страна по договори за неотменим оперативен лизинг.

Дружеството като лизингодател

Лизингов договор, при който Дружеството запазва в значителна степен всички рискове и изгоди от собствеността върху наетия актив, се класифицира като оперативен лизинг. Първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, във връзка с договарянето и уреждането на оперативен лизинг се прибавят към балансовата стойност на наетия актив и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на същата база както лизинговите приходи. Условните наеми се признават като приходи в периода, в който бъдат заработени. Дружеството не е страна по договори за неотменим оперативен лизинг.

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

й) Разходи по заеми

Разходи по заеми, пряко свързани с придобиването, изграждането или производството на актив, който по необходимост отнема значителен период от време, за да се подготви за предназначението си или за продажбата си, се капитализират като част от неговата цена на придобиване. Всички други разходи по заеми се отчитат като разход в периода, в който възникват. Разходите по заеми включват лихвите и други разходи, които Дружеството извършва във връзка с получаването на привлечени средства.

к) Нематериални активи

Нематериалните активи, придобити отделно, се оценяват първоначално по цена на придобиване. След първоначалното признаване нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Полезният живот на нематериалните активи е определен като ограничен, както следва:

Търговски марки	15 години
Софтуер	7 години

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния им живот и се тестват за обезценка, когато съществуват индикации, че стойността им е обезценена. Амортизационният период и методът за амортизация на нематериалните активи с ограничен полезен живот се преглеждат най-малко в края на всяка финансова година. Промените в очаквания полезен живот или модел на консумиране на бъдещите икономически изгоди от нематериалния актив се отчитат чрез промяна на амортизационния срок или метод и се третират като промяна в приблизителните счетоводни оценки.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на нематериален актив, представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива, се включват в отчета за доходите, когато активът бъде отписан.

л) Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност.

Разходите, направени във връзка с доставянето на материалните запаси до тяхното настоящо местоположение и състояние, се отчитат както следва:

Материали	– доставна стойност, определена на база на метода „средно-претеглена стойност“;
Готова продукция и незавършено производство	– стойността на употребените преки материали, труд общи производствени разходи, разпределени на база на стойността на труда по поръчки, без да се включват разходите по заеми.

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност минус приблизително оценените разходи за завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

м) Обезценка на нефинансови активи

Към всяка отчетна дата, Дружеството оценява дали съществуват индикации, че даден актив е обезценен. В случай на такива индикации или когато се изисква ежегоден тест за обезценка на даден актив, Дружеството определя възстановимата стойност на този актив. Възстановимата стойност на актива е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба на актива или на обекта, генериращ парични потоци (ОГПП) и стойността му употреба. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генерирани от други активи или групи от активи. Когато балансовата стойност на даден актив или ОГПП е по-висока от неговата възстановима стойност, той се счита за обезценен и балансовата му стойност се намалява до неговата възстановима стойност.

При определянето на стойността в употреба на актив, очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност като се използва норма на дисконтиране преди данъци, която отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните за актива рискове. Справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата се определя чрез използването на подходящ модел за оценка. Направените изчисления се потвърждават чрез използването на други модели за оценка или други налични източници на информация за справедливата стойност на актив или обект, генериращ парични потоци.

Загубите от обезценка се признават като разходи в отчета за доходите като се класифицират по тяхната функция съобразно използването (предназначението) на обезценения актив.

Към всяка отчетна дата, Дружеството преценява дали съществуват индикации, че загубата от обезценка на актив, която е призната в предходни периоди, може вече да не съществува или пък да е намаляла. Ако съществуват подобни индикации, Дружеството определя възстановимата стойност на актива или на обекта, генериращ парични потоци. Загубата от обезценка се възстановява обратно само тогава, когато е настъпила промяна в приблизителните оценки, използвани при определяне на възстановимата стойност на актива, след признаването на последната загуба от обезценка. Възстановяването на загуба от обезценка е ограничено, така че балансовата стойност на актива да не надвишава нито неговата възстановима стойност, нито да не надвишава балансовата стойност (след приспадане на амортизация), която щеше да бъде определена, ако не е била призната загуба от обезценка за актива в предходните години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава в отчета за всеобхватния доход.

н) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и краткосрочните депозити в баланса включват парични средства по банкови сметки, в брой и краткосрочни депозити с първоначален падеж от три или по-малко месеца.

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват паричните средства и парични еквиваленти, както те са дефинирани по-горе.

о) Провизии

Общи

Провизии се признават, когато Дружеството има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития, когато има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи и когато може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Когато Дружеството очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в отчета за всеобхватния доход, нетно от сумата на възстановените разходи. Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява, когато е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време се представя като финансов разход.

2.4 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към датата на баланса, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Преценки

При прилагането на възприетите счетоводни политики, ръководството на Дружеството е направило следните преценки, които са с най-съществен ефект върху сумите, признати във финансовия отчет:

Ангажименти по оперативен лизинг – Дружеството като лизингодател

Дружеството е сключило договори за лизинг на имоти, отчитани в групата на дълготрайните материални активи, собственост на Дружеството. Въз основа на оценка на клаузите и условията на споразуменията ръководството счита, че Дружеството запазва всички съществени рискове и изгоди от собствеността върху тези имоти и поради това, договорите счетоводно се третираат като оперативни лизинги.

Приблизителни оценки и предположения

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурности в приблизителните оценки към датата на баланса, и за които съществува значителен риск да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, са посочени по-долу:

Доходи на персонала при пенсиониране

Съгласно българското трудово законодателство, Дружеството като работодател, е задължено да изплати две или шест брутни месечни заплати на своите служители при пенсиониране, в зависимост от прослуженото време. Ако служителят е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия си стаж, той трябва да получи шест брутни месечни заплати при пенсиониране, а ако е работил по-малко от 10 години при същия работодател – две брутни месечни заплати. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран.

Дружеството не е начислило задължения за доходи на персонала при пенсиониране към 31.12.2009 г. и 31.12.2008 г. Оценката на задължението за доходи на персонала при пенсиониране изисква да бъдат направени предположения за нормата на дискотиране, бъдещото нарастване на заплатите, текущото на персонала и нивата на смъртност. Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност. Ръководството на Дружеството счита, че задълженията за доходи на персонала към 31.12.2009 г. и 31.12.2008 г. са несъществени и е взело решение да не начислява задължения за доходи на персонала при пенсиониране.

Полезни животи на имоти, машини и съоръжения, и нематериални активи

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Дружеството.

Обезценка на вземания

Дружеството използва корективна сметка за отчитане на провизията за обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти. Ръководството преценява адекватността на тази провизия на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултати от дейността на клиентите се влошат (над очакваното), стойността на вземания, които трябва да бъдат описани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към датата на баланса. Към 31 декември 2009 г. най-добрата преценка на ръководството за

ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2009 г.

необходимата обезценка на вземанията възлиза на 654 хил. лв. (2008: 654 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в Бележка 9.

2.5 Бъдещи промени в счетоводните политики

Стандарти, разяснения и изменения в публикувани стандарти, които все още не се влезли в сила

Дружеството не е приложило по-рано посочените по-долу нови стандарти, разяснения и изменения на съществуващи стандарти, които са публикувани и задължителни за прилагане за отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2010 г., или по-късно:

МСФО 1 Допълнителни освобождавания за предприятията, прилагащи за първи път МСФО (Изменения)
Измененията на МСФО 1 са публикувани през юли 2009 г. и са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2010 г. Те регламентират допълнителни освобождавания от пълното ретроспективно прилагане на МСФО при оценка на петролни и газови активи, както и на лизингови договори в съответствие с КРМСФО 4. Тези изменения няма да окажат ефект върху финансовия отчет на Дружеството. Те не са приети от ЕС.

МСФО 2 Групови сделки за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства (Изменения)
Измененията на МСФО 2 са публикувани през юни 2009 г. и са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2010 г. Изменението цели да се поясни обхвата и счетоводното отчитане на групови сделки за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства. Дружеството не очаква тези изменения да имат ефект върху финансовото състояние или финансовите резултати от дейността му. Те не са приети от ЕС.

МСФО 3 Бизнес комбинации (преработен) и МСС 27 Консолидирани и индивидуални финансови отчети (преработен)
Преработените стандарти бяха публикувани през януари 2008 г. и влизат в сила за финансови години, започващи на или след 1 юли 2009 г. Преработеният МСФО 3 въвежда редица промени в счетоводното отчитане на бизнес комбинации възникващи след тази дата, които ще се отразят върху сумата на признатата репутация, отчетените резултати в периода на реализиране на придобиването и бъдещите отчетани резултати. Преработеният МСС 27 изисква промяна в притежаваното участие в дъщерно дружество (без загуба на контрол) да се отчита като сделка със собствен капитал. Следователно, такива сделки не поражда репутация, нито довеждат до печалба или загуба. В допълнение, измененият стандарт променя счетоводното отчитане на загуби понесени от дъщерното дружество, както и загуба на контрол върху дадено дъщерно дружество. Промените, въведени от преработените МСФО 3 и МСС 27 ще се отразят върху бъдещи придобивания или загуба на контрол и сделки с малцинствени участия.

МСФО 9 Финансови инструменти
Първата фаза на МСФО 9 беше публикувана през ноември 2009 г. и влиза в сила от 1 януари 2013 година. Тя се фокусира върху нови насоки за класификацията и оценяването на финансовите активи. Ефектите от първата фаза на новия МСФО 9 предстои да бъдат анализирани от Дружеството. Стандартът не е приет от ЕС.

МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване – допустими хеджирани позиции (изменение)
Тези изменения в МСС 39 бяха публикувани през август 2008 г. и влизат в сила за финансови години, започващи на или след 1 юли 2009 г. Изменението адресира определянето на едностранен риск в хеджирана позиция и определянето на инфлацията като хеджиран риск или част от него в конкретни ситуации. То разяснява, че на предприятието е позволено да определи част от промените в справедливата стойност или променливостта на паричните потоци по финансов инструмент като хеджирана позиция. Дружеството не очаква тези изменения да окажат ефект върху финансовия му отчет.

2.5 Бъдещи промени в счетоводните политики (продължение)

Стандарти, разяснения и изменения в публикувани стандарти, които все още не се влезли в сила (продължение)

МСС 24 Оповестяване на свързани лица (Преработен)

Преработеният стандарт беше публикуван през ноември 2009 г. и влиза в сила за финансови години, започващи на или след 1 януари 2011 г. Дефиницията на свързани лица се уточнява и опростява. Дружеството не очаква тези изменения да окажат ефект върху финансовия му отчет. Преработеният стандарт не е приет от ЕС.

КРМСФО 14 Преплащане на минимално изискване за финансиране (Изменение)

Изменението беше публикувано през ноември 2009 г. и влиза в сила за финансови години, започващи на или след 1 януари 2011 г. То позволява предприятия, които имат минимални изисквания за финансиране да отчитат свързаните предплащания като актив, а не като разход. Дружеството не очаква тези изменения да окажат ефект върху финансовия му отчет. Те не са приети от ЕС.

КРМСФО 17 Разпределение на немонетарни активи на собствениците

Разяснението е публикувано на 27 ноември 2008 г. и влиза в сила за финансови години, започващи на или след 1 юли 2009 г. и следва да се прилага проспективно. КРМСФО 17 се прилага за всички нересипрочни разпределения на дълготрайни активи на собствениците. То дава насоки кога да се признава задължение, как да се оцени то и свързаните с него активи, както и кога да се отпише активът и задължението, както и последиците от това. Дружеството е в процес на оценка на ефекта от КРМСФО 17 върху финансовия отчет.

КРМСФО 19 Погасяване на финансови пасиви с капиталови инструменти

КРМСФО 19 е публикувано през ноември 2009 г. и е в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2010 г. Разяснението дава насоки относно оценяването на капиталови инструменти, издадени с цел погасяване на финансов пасив, както и относно третирането на разликата между тази оценка и балансовата стойност на финансовия пасив, при неговото отписване. Дружеството е в процес на оценка на ефекта от КРМСФО 19 върху финансовия отчет. Разяснението не е прието от ЕС.

Подобрения в Международните стандарти за финансово отчитане (издадени през 2009 г.)

Подобрения в МСФО бяха публикувани през 2009 г. от Борда за Международни счетоводни стандарти и влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2010 г. В момента се анализират ефектите от тези подобрения върху финансовите отчети на Дружеството.

3. Приходи и разходи

3.1 Продажба на продукция

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Турбини за водноелектрически централи	17	915
	<u>17</u>	<u>915</u>

3.2 Предоставяне на услуги

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Наеми	138	904
Търговски марки	235	-
	<u>373</u>	<u>904</u>

Приходи от външни клиенти

а) Географска информация

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
България	17	967
Други държави	-	-
	<u>17</u>	<u>967</u>

Географската информация за приходите от продажба на продукция и предоставяне на услуги се базира на местоположението на клиента.

б) Информация за основни клиенти извън групата

	<u>Вид приход</u>	<u>2009</u>	<u>2008</u>
		<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Клиент 1	Турбини	15	780
Клиент 2	Турбини	2	-
Клиент 3	Турбини	-	35
Клиент 4	Турбини	-	100
Клиент 5	Наем	28	52

ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2009 г.

3. Приходи и разходи (продължение)

3.3 Други приходи

	2009	2008
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Нетна печалба от продажба на активи	59	1,154
Охрана	-	19
Продажба на отпадъци (технологичен брак)	-	9
Продажба на материали	-	7
Други	32	14
	91	1,203

3.4 Доходи на персонала

	2009	2008
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Възнаграждения	(181)	(266)
Социални осигуровки	(14)	(26)
	(195)	(292)

3.5 Разходи за външни услуги

	2009	2008
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Одиторски и правни услуги	(43)	(64)
Охрана	(26)	(26)
Разходи за съобщения и реклама	(24)	(16)
Местни данъци и такси	(18)	(23)
Механична обработка	(15)	(135)
Консултантски услуги	(12)	-
Наеми	(8)	(19)
Застраховки	(4)	(12)
Други	(10)	(25)
	(160)	(320)

ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2009 г.

3. Приходи и разходи (продължение)

3.6 Други разходи

	2009	2008
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Обезщетения на персонала	(65)	(63)
Брак на активи	(24)	-
Представителни разходи	(4)	(9)
Разходи за командировки	(1)	(17)
Загуба от обезценка на търговски и други вземания (Бележка 9)	-	(654)
Загуба от отписване на търговски и други вземания	-	(144)
Други	(3)	(6)
	(97)	(893)

3.7 Финансови разходи

	2009	2008
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	(2)	(1)
Банкови такси	(4)	-
	(6)	(1)

3.8 Финансови приходи

	2009	2008
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Други финансови приходи	-	11
	-	11

ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2009 г.

4. Данъци върху дохода

Основните компоненти на разхода за данък върху дохода за годините, приключващи на 31 декември 2009 г. и 2008 г. са:

	2009	2008 (преизчислен)
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Разход за текущ данък върху дохода	(36)	(136)
Приход по отсрочени данъци	44	69
Приход/ (разход) за данък върху дохода, отчетен в отчета за всеобхватния доход	8	(67)

Приложимата ставка на данъка върху доходите за 2009 г. е 10% (2008 г.: 10%). През 2010 г. приложимата данъчна ставка е 10 %.

Равнението между разхода за данък върху дохода и счетоводната (загуба)/ печалба, умножена по приложимата данъчна ставка за годините, приключващи на 31.12.2009 г. и 31.12.2008 г., е представено по-долу:

	2009	2008 (преизчислен)
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Счетоводна (загуба)/ печалба преди данъци	(95)	520
Разход за данък върху доходите по приложимата данъчна ставка от 10% за 2009 г. (2008 г.: 10%)	10	(52)
Разходи, непризнати за данъчни цели	(2)	(15)
Приход от/ (разход) за данък върху доходите	8	(67)

Отсрочените данъци към 31.12.2009 г. и 31.12.2008 г. са свързани със следното:

	Баланс		Отчет за всеобхватния доход	
	2009	2008 (преизчислен)	2009	2008 (преизчислен)
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
<i>Отсрочени данъчни активи</i>				
Амортизация	46	3	43	3
Обезценка на вземания	66	66	-	66
Възнаграждения на персонала	1	-	1	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Приход по отсрочени данъци			44	69
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Отсрочени данъчни активи, нетно	113	69		

ВАЩАРОВ ХОЛДИНГ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2009 г.

5. Имоти, машини и съоръжения

	Земи (терени)	Сгради, инсталации и външни съоръжения	Машини, оборудване и стопански инвентар	Транспорт- ни средства	Разходи за придобиване	Общо
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Отчетна стойност:						
На 1 януари 2008 г.	78	1,484	5,637	125	624	7,948
Придобити	-	153	470	17	47	687
Отписани	-	(1)	(556)		(657)	(1,214)
На 31 декември 2008 г.	78	1,636	5,551	142	14	7,421
Придобити			31		11	42
Отписани	(49)	(965)	(4,336)	(111)	-	(5,461)
На 31 декември 2009 г.	29	671	1,246	31	25	2,002
Амортизация и обезценка:						
На 1 януари 2008 г.	-	477	3,457	91	-	4,025
Начислена амортизация за годината	-	60	77	15	-	152
Отписана	-	(1)	(269)	-	-	(270)
На 31 декември 2008 г.	-	536	3,265	106	-	3,907
Начислена амортизация и обезценка за годината	-	47	27	3	-	77
Отписана	-	(372)	(2,741)	(78)	-	(3,191)
На 31 декември 2009 г.	-	211	551	31	-	793
Балансова стойност:						
На 1 януари 2008 г.	78	1,007	2,180	34	624	3,923
На 31 декември 2008 г.	78	1,100	2,286	36	14	3,514
На 31 декември 2009 г.	29	460	695	-	25	1,209

Обезценка на имоти, машини и съоръжения

През 2009 г., Дружеството е признало загуба от обезценка на машини, съоръжения и оборудване в размер на 12 хил. лв., в резултат на направен преглед на активите, които не се използват в дейността и предстои бракуването им. Загубата от обезценка е представена в отчета за всеобхватния доход в статия „Амортизация и обезценка”.

С изключение на посочената по-горе обезценка, на база на извършения преглед за обезценка на дълготрайните материални активи, ръководството на Дружеството не е установило индикатори за това, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност.

Напълно амортизирани активи

Дружеството притежава активи с отчетна стойност 145 хил. лв. (2008 г.: 195 хил. лв.), които са напълно амортизирани, но все още са в употреба. Те включват: производствено оборудване и машини за 80 хил. лв., транспортни средства за 32 хил. лв. и стопански инвентар за 33 хил. лв.

Активи предоставени като обезпечение

Към 31.12.2009 г. дълготрайните материални активи са предоставени като обезпечение по Договор за поемане на кредитен ангажимент от Дружеството. Допълнителна информация е представена в Бележка 15.

6. Нематериални активи

	Търговски марки и други	Програмни продукти	Разходи за придобиване	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност:				
На 1 януари 2008 г.	56	276	51	383
Придобити	52	-	-	52
Отписани	-	-	(51)	(51)
На 31 декември 2008 г.	108	276	-	384
Придобити	6	-	340	346
Отписани	(51)	-	-	(51)
На 31 декември 2009 г.	63	276	340	679
Амортизация:				
На 1 януари 2008 г.	48	152	-	200
Начислена амортизация за годината	4	36	-	40
Отписана	-	-	-	-
На 31 декември 2008 г.	52	188	-	240
Начислена амортизация за годината	4	32	-	36
Отписана	(3)	-	-	(3)
На 31 декември 2009 г.	53	220	-	273
Балансова стойност:				
На 1 януари 2008 г.	8	124	51	183
На 31 декември 2008 г.	56	88	-	144
На 31 декември 2009 г.	10	56	340	406

Дружеството притежава търговски марки с отчетна стойност 7 хил. лв. и балансова стойност 6 хил. лв.

Обезценка на нематериални активи

Дружеството е извършило преглед за обезценка на нематериалните активи към 31.12.2009 г. Не са установени индикатори за това, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност и в резултат на това, не е призната загуба от обезценка във финансовия отчет.

Разходи за придобиване на нематериални активи

Разходите за придобиване на нематериални активи са свързани с придобиване и внедряване на софтуерна система за управление на бизнеса.

ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2009 г.

7. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дружеството упражнява контрол, чрез притежаване на 100% участие в Плевен Индъстри ЕООД и 100% участие във Вапрес ЕООД, Вап Продакшън ЕООД, Вап Хидро ЕООД и Вап Сервиз ЕООД, чрез Плевен Индъстри ЕООД.

<i>Дъщерно дружество</i>	<u>2009</u>	<u>2008</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Плевен Индъстри ЕООД	500	-
Вапрес ЕООД	-	5
Вап Продакшън ЕООД	-	5
Вап Хидро ЕООД	-	5
Вап Сервиз ЕООД	-	-
	<u>500</u>	<u>15</u>

Отчетната дата и отчетната година на всички дъщерни дружества съвпадат с тези на Дружеството и всички предприятия използват единна счетоводна политика и имат седалище в Република България.

Отчетеното изменение в участието е в резултат на:

- Вапцаров Холдинг АД става едноличен собственик на Вапрес ЕООД и Вап Хидро ЕООД през м. май 2008 г., а на Вап Продакшън ЕООД - през м. април 2008 г.
- През м. февруари 2009 г. е учредено Плевен Индъстри ЕООД, с регистриран капитал 5 хил. лв. Последното става едноличен собственик на Вапрес ЕООД, Вап Продакшън ЕООД и Вап Хидро ЕООД през м. март 2009 г.
- Вапцаров Холдинг АД става едноличен собственик на Плевен Индъстри ЕООД през м. март 2009 г. Инвестицията е отчетена по себестойност в размер на 500 хил. лв., съгласно Договор за покупко-продажба на дружествени дялове. Задължението за направената инвестиция е погасено чрез заплащане на 50 хил. лв., а останалата част от задължението в размер на 450 хил. лв. е погасено чрез прихващане на вземания по продажби от Вап Продакшън ЕООД.
- През м. юни 2009 г. е учредено Вап Сервиз ЕООД с регистриран капитал 5 хил. лв., което е 100% собственост на Плевен Индъстри ЕООД.

8. Материални запаси

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Основни материали (по себестойност)	46	46
Продукция	-	51
Минус: Натрупана обезценка на материални запаси	-	-
Материални запаси (по себестойност/нетна реализируема стойност)	<u>46</u>	<u>97</u>
Общо материални запаси по по-ниската от себестойност и нетна реализируема стойност	<u>46</u>	<u>97</u>

ВАЩАРОВ ХОЛДИНГ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2009 г.

9. Търговски и други вземания

	2009	2008
	<u>хил. лв.</u>	<u>(преизчислени)</u> <u>хил. лв.</u>
Търговски вземания, брутно	694	960
Минус: Натрупана обезценка за трудносъбираеми и несъбираеми вземания	<u>(654)</u>	<u>(654)</u>
Търговски вземания, нетно	40	306
Други вземания	<u>80</u>	<u>49</u>
Други вземания – краткосрочна част	<u>120</u>	<u>355</u>
Други вземания – дългосрочна част	<u>112</u>	<u>131</u>

Търговските вземания не са лихвоносни и обикновено, са със срок на плащане от 30 до 60 дни.

В състава на другите вземания са включени вземания от продажбата на инвестиция през м. октомври 2008 г., на стойност 153 хил. лв., платими на 8 годишни вноски.

Към 31.12.2009 г., търговски вземания с номинална стойност 654 хил. лв. (31.12.2008 г.: 654 хил. лв.) са обезценени, в резултат на направен от ръководството на Дружеството анализ на тяхната събираемост. В обезценените търговски вземания е включено съдебно вземане в размер на 587 хил. лв. Допълнителна информация е представена в Бележка 15.

Движението в натрупаната обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания е следното:

	Обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания
	<u>хил. лв.</u>
На 1 януари 2008 година	-
Призната (Бележка 3.6)	(654)
Възстановена	-
Отписана	-
На 31 декември 2008 година	<u>(654)</u>
На 1 януари 2009 година	(654)
Призната	-
Възстановена	-
Отписана	-
На 31 декември 2009 година	<u>(654)</u>

Към 31 декември, възрастовият анализ на търговските вземания, които не са обезценени, е представен в таблицата по-долу:

Общо	Нито просрочени, нито обезценени	Просрочени, но необезценени				
		< 30 дни	30-60 дни	60-90 дни	90-120 дни	>120 дни
<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>

ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2009 г.

2009	40	4	-	3	1	1	31
2008	306	5	-	3	-	3	295

10. Парични средства и краткосрочни депозити

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Парични средства в банкови сметки	52	11
Парични средства в брой	<u>5</u>	<u>40</u>
Парични средства и парични еквиваленти по баланс	<u>57</u>	<u>51</u>
Минус: Блокирани парични средства в банкови сметки (Бележка 15)	<u>(52)</u>	<u>-</u>
Парични средства и парични еквиваленти по отчет за паричните потоци	<u>5</u>	<u>51</u>

Паричните средства в банкови сметки се олихвяват с плаващи лихвени проценти, базирани на дневните лихвени проценти по банкови депозити.

11. Основен капитал и резерви

11.1 Основен капитал

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
500,000 броя обикновени акции с номинална стойност 1 лв. всяка	<u>500</u>	<u>500</u>
	<u>500</u>	<u>500</u>

Няма изменение в размера на основния капитал през 2009 година и през 2008 година.

Всички обикновени акции са изцяло платени към 31 декември 2009 г. и към 31 декември 2008 г.

11.2 Законови резерви

Законовите резерви се формират от акционерните дружества, като ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ АД, като разпределение на печалбата по реда на чл. 246 от Търговския закон. Те се заделят докато достигнат една десета или по-голяма част от капитала. Източници за формиране на законовите резерви са най-малко една десета част от нетната печалба, премии от емисии на акции и средствата, предвидени в устава или по решение на общото събрание на акционерите. Законовите резерви могат да бъдат използвани единствено за покриване на загуби от текущия и предходни отчетни периоди.

ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2009 г.

12. Търговски и други задължения

	2009	2008
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Задължения към доставчици	10	54
Получени аванси	50	125
Задължения към персонал	13	3
Осигурителни задължения	2	3
Данъчни задължения	32	31
Други задължения	-	68
	107	284

Условията на посочените по-горе финансови задължения са както следва:

- Търговските задълженията не са лихвоносни и обичайно, се уреждат в 60 дневен срок;
- Данъчните задължения не са лихвоносни и се уреждат в законово установените срокове;
- Другите задължения не са лихвоносни и обичайно, се уреждат в 120-дневен срок.

13. Получени заеми

Към 31 декември 2008 г. Дружеството има задължение в размер на 2,896 хил. лв. към бивш акционер, чуждестранно лице, възникнало през 2001 година, което е представено като корекция на грешка (виж Бележка 2.2).

Към 31 декември 2009 г. задължението е в размер на 763 хил. лв., след направени прихващания между дружествата в групата на вземания и задължения, съгласно сключени договори и подписани споразумения за прехвърляне и прихващане на задължението. Допълнителна информация е представена в Бележка 14.

14. Оповестяване на свързани лица

Крайна компания- майка

Крайната компания-майка на Дружеството е Кап Нор ЕООД.

Предприятия с контролно участие в Дружеството

85,88% от акциите на Вапцаров Холдинг АД се притежават от Кап Нор ЕООД.

Други свързани лица

Плевен Индъстри ЕООД, Вап Хидро ЕООД, Вапрес ЕООД, Вап Сервиз ЕООД и Вап Продакшън ЕООД са свързани лица, защото са под общ контрол на Кап Нор ЕООД.

ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2009 г.

14. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Общата сума на сделките със свързани лица и дължимите салда за текущия и предходен отчетен период са представени както следва:

	Продажби на свързани лица	Покупки от свързани лица	Суми, дължими от свързани лица	Суми, дължими на свързани лица	
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	
Продажби на / покупки от свързани лица на продукцията и услуги					
<i>Други свързани лица</i>					
Вап Хидро ЕООД	2009	198	15	43	585
Вап Хидро ЕООД	2008	257	135	-	680
Вапрес ЕООД	2009	93	-	19	61
Вапрес ЕООД	2008	245	-	178	-
Вап Продакшън ЕООД	2009	54	-	29	-
Вап Продакшън ЕООД	2008	369	-	569	-
	2009	<u>345</u>	<u>15</u>	<u>91</u>	<u>646</u>
	2008	<u>871</u>	<u>135</u>	<u>747</u>	<u>680</u>

	Получени лихви	Платени лихви	Суми, дължими от свързани лица	Суми, дължими на свързани лица
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Заеми от / на свързани лица				
<i>Крайна компания- майка</i>				
Кап Нор ЕООД	2009	-	-	12
Кап Нор ЕООД	2008	-	-	-
<i>Други свързани лица</i>				
Вап Хидро ЕООД	2009	-	-	293
Вап Хидро ЕООД	2008	-	-	-
Вап Продакшън ЕООД	2009	-	-	228
Вап Продакшън ЕООД	2008	-	-	-
Плевен Индъстри ЕООД	2009	-	-	242
Плевен Индъстри ЕООД	2008	-	-	-
	2009		<u>-</u>	<u>775</u>
	2008		<u>-</u>	<u>-</u>

ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2009 г.

14. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Получени заеми от свързани лица

Към 31 декември 2009 г. Дружеството има задължения в размер на общо на 775 хил. лв. (2008 г.: нула) към Вап Хидро ЕООД, Вап Продакшън ЕООД и Плевен Индъстри ЕООД, по силата на Споразумение за разчитане на финансови отношения. Задълженията са безлихвени и необезпечени.

Условия на сделките със свързани лица

Продажбите на и покупките от свързани лица се извършват по обичайни пазарни цени. Неиздължените салда в края на годината са необезпечени, безлихвени (с изключение на заемите) и уреждането им се извършва с парични средства. За вземанията от или задълженията към свързани лица не са предоставени или получени гаранции, с изключение на оповестените по-долу. Дружеството не е извършило обезценка на вземания от свързани лица към 31 декември 2009 г. (2008 г.: нула). Преглед за обезценка се извършва всяка финансова година на база на анализ на финансовото състояние на свързаното лице и пазара, на който то оперира.

Получени гаранции от свързани лица

Във връзка с договор за заем между Уникредит Булбанк АД и Вапцаров Холдинг АД, е учреден особен залог върху търговските предприятия на Плевен Индъстри ЕООД, Вап Хидро ЕООД, Вапрес ЕООД и Вап Продакшън ЕООД в полза на банката. Учреден е и залог на дружествения дял на едноличния собственик на изброените дружества. Допълнителна информация е представена в Бележка 15.

Възнаграждения на основния ръководен персонал

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Възнаграждения	142	207
Социални осигуровки	10	14
	<u>152</u>	<u>221</u>

15. Ангажименти и условни задължения

Правни иски

През 2009 година срещу Дружеството е предявен съдебен иск по трудово дело в размер на 91 хил. лв. С решение № 73 от 18.02.2010 г. Плевенски окръжен съд отхвърля изцяло исковите срещу Дружеството и осъжда насрещната страна по делото да заплати на „Вапцаров холдинг“ АД сумата от 18 хил. лв. Предстои разглеждане на делото от Великотърновски апелативен съд. По банковите сметки на Дружеството е наложен заповед в размер на 87 хил. лв. във връзка с делото, от които 52 хил. лв. са налични по банковите сметки към 31 декември 2009 г. Ръководството на Дружеството счита, че вероятността предявеният срещу него иск да бъде уважен от съда е незначителна, поради което не е начислена провизия за тези потенциални задължения във финансовия отчет към 31 декември 2009 г.

В състава на обезценените търговските вземания (Бележка 9) е включено съдебно вземане от чуждестранен клиент в размер на 587 хил. лв. (300 хил. евро), възникнало по фактури за извършени доставки през 2005 година. В края на 2007 година Дружеството е завело съдебен иск пред Международен арбитражен съд при Стопанската камара на Австрия, Виена. Делото е разгледано през декември 2008 година, но съдът не е постановил своето решение. Поради направено предложение за сключване на извън съдебно споразумение, по искане на „ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ“ АД делото е спряно за неопределено време.

15. Ангажименти и условни задължения (продължение)

Данъчни проверки

Последните данъчни проверки на Дружеството са извършени от данъчната администрация, както следва:

- Данък върху печалбата – до 31.12.2005 г.;
- ДДС – до 31.12.2005 г.;
- Данък върху доходите на физическите лица – до 31.01.2007 г.;
- Социално осигуряване – до 31.12.2005 г.;
- Местни данъци и такси – до 31.12.2005 г.

Договор за поемане на кредитен ангажимент

Дружеството е страна по Договор за поемане на кредитен ангажимент под формата на банкови гаранции, контрагаранции и акредитиви, от 31.01.2007 г. Кредитът е предоставен за обезпечаване на банкови гаранции за възстановяване на аванс, за участие в процедури, за добро изпълнение и плащане. Кредитният лимит се използва предимно от свързаните лица. Разрешеният размер и валута на кредитния ангажимент е 3,000 хил. евро (5,867 хил. лв.). Към 31.12. 2009 г. използваният лимит е 2,019 хил. евро (3,948 хил. лв.) за обезпечаване на 26 банкови гаранции и 2 акредитива. Свободният лимит е 981 хил. евро (1,919 хил. лв.).

Крайният срок на условния кредит е 15 август 2014 г. При условие на инкасиране на издадена гаранция, платената сума по гаранцията става незабавно изискуема, като се прекратява ползването на кредита до погасяване на ефективния дълг и се прилага лихвен процент 1m EURIBOR + 10% годишно.

Като обезпечение на кредита са предоставени:

- Договорна ипотека върху недвижими имоти, собственост на Плевен Индъстри ЕООД;
- Залог на разнообразни по вид производствени машини и оборудване, собственост на Дружеството;
- Допълнителни обезпечения в полза на УниКредит Булбанк АД:
  - Особени залози на Търговско предприятие на дружествата Вапрес ЕООД, Вап Хидро ЕООД, Вап Продакшън ЕООД и Плевен Индъстри ЕООД, както и всички бъдещи вземания, търговски марки, движими и недвижими вещи и плодовете от тях, материални и нематериални права;
  - Особен залог върху дружествените дялове на Плевен Индъстри ЕООД във Вап Продакшън ЕООД, Вап Хидро ЕООД и Вапрес ЕООД.
  - Особен залог на дружествените дялове на Дружеството в Плевен Индъстри ЕООД.

Към 31 декември 2009 г. са валидни 3 банкови гаранции и акредитиви от името на Вапцаров Холдинг АД, на обща стойност 58 хил. лв.

Ръководството на Дружеството не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България, които биха наложили корекции във финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2009 г.

16. Цели и политика за управление на финансовия риск

Основните финансови пасиви на Дружеството включват търговски задължения. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на Дружеството. Дружеството притежава финансови активи като например, търговски вземания и парични средства, които възникват пряко от дейността.

През 2009 г., както и през 2008 г., Дружеството не притежава и не търгува с деривативни финансови инструменти.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Дружеството са лихвен риск, ликвиден риск, валутен риск и кредитен риск. Политиката, която ръководството на Дружеството прилага за управление на тези рискове, е обобщена по-долу.

Лихвен риск

Дружеството е изложено на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение краткосрочните и дългосрочни си финансови пасиви с променлив (плаващ) лихвен процент. Политиката на Дружеството е да управлява разходите за лихви чрез използване на финансови инструменти, както с фиксирани, така и с плаващи лихвени проценти.

В таблицата по-долу, е представен анализ на чувствителността към възможните промените в лихвените проценти с ефекта им върху печалбата преди данъци (чрез ефекта върху заеми и привлечени средства с плаващи лихвени проценти), при условие, че всички други променливи са приемат за константни. Няма ефект върху другите компоненти на собствения капитал на Дружеството.

	Увеличение/ Намаление в лихвените проценти	Ефект върху печалбата преди данъци
2009		
По краткосрочни депозити	+1%	1
По краткосрочни депозити	-0.5%	-
2008		
По краткосрочни депозити	+1%	1
По краткосрочни депозити	-0.5%	-

ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2009 г.

16. Цели и политика за управление на финансовия риск (продължение)

Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Дружеството предполага осигуряване на достатъчно оборотни средства, предимно, чрез поддържане на неизползвани разрешени кредитни линии и краткосрочно финансиране от свързани лица.

Към 31 декември, падежната структура на финансовите пасиви на Дружеството, на база на договорените недисконтирани плащания, е представена по-долу:

Към 31 декември 2009 г.

	На поискване	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	Общо
Търговски и други задължения	75	32	-	-	-	107
Задължения към свързани лица	646	-	775	-	-	1,421

Към 31 декември 2008 г.

	На поискване	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	Общо
Търговски и други задължения	208	76	-	-	-	284
Задължения към свързани лица	680	-	-	-	-	680
Получени заеми	-	-	2,896	-	-	-

Валутен риск

Валутният риск, на който Дружеството е изложен, е минимален, тъй като то не извършва съществени сделки, деноминирани в чуждестранна валута, различна от евро. От 1997 г. в България функционира Валутен съвет и официалният валутен курс на местната валута (лева) е фиксиран към евро. Колебанията във валутния курс на лева към еврото са минимални. В резултат на това, Дружеството преценява валутния риск, на който е изложена дейността му, като нисък.

Кредитен риск

Дружеството търгува единствено с утвърдени, платежоспособни контрагенти. Неговата политика е, че всички клиенти, които желаят да търгуват на отложено плащане, подлежат на процедури за проверка на тяхната платежоспособност. Освен това, салдата по търговските вземания се следят текущо, в резултат на което експозицията на Дружеството по трудносъбираеми и несъбираеми вземания не е съществена. Няма значителни концентрации на кредитен риск в Дружеството. Кредитният риск, който възниква от другите финансови активи на Дружеството, като например, парични средства и други финансови активи, представлява кредитната експозицията на Дружеството, произтичаща от възможността неговите контрагенти да не изпълнят своите задължения.

Максималната кредитна експозиция на Дружеството по повод на признатите финансови активи, възлиза на съответната им стойност по баланса към 31 декември 2009 г.

16. Цели и политика за управление на финансовия риск (продължение)

Управление на капитала

Основната цел на управлението на капитала на Дружеството е да се осигури стабилен кредитен рейтинг и капиталови показатели, с оглед продължаващото функциониране на бизнеса и максимизиране на стойността му за акционерите.

Дружеството управлява капиталовата си структура и я изменя, ако е необходимо, в зависимост от промените в икономическите условия. С оглед поддържане или промяна на капиталовата си структура, Дружеството може да коригира изплащането на дивиденди на акционерите, да изкупи обратно собствени акции, да намали или увеличи основния си капитал, по решение на акционерите. През 2009 г., както и през 2008 г., няма промени в целите, политиките или процесите по отношение на управлението на капитала на Дружеството.

Дружеството следи собствения си капитал чрез реализирания финансов резултат за отчетния период, както следва:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Нетна (загуба)/ печалба	<u>(87)</u>	<u>453</u>

17. Справедлива стойност на финансови инструменти

Справедлива стойност е сумата, за която един финансов инструмент може да бъде разменен или уреден между информирани и желаещи страни в честна сделка между тях, и която служи за най-добър индикатор за неговата пазарна цена на активен пазар.

Дружеството определя справедливата стойност на финансовите инструменти на база на наличната пазарна информация или ако няма такава, чрез подходящи модели за оценка. Справедливата стойност на финансовите инструменти, които се търгуват активно на организирани финансови пазари, се определя на база на котираните цени „купува” в края на последния работен ден на отчетния период. Справедливата стойност на финансови инструменти, за които няма активен пазар, се определя чрез модели за оценка. Тези модели включват използване на скорошни пазарни сделки между информирани, честни и желаещи страни; използване на текущата справедлива стойност на друг инструмент, със сходни характеристики; анализ на дисконтираните парични потоци или други техники за оценка.

Ръководството на ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ АД счита, че справедливите стойности на финансовите инструменти, които включват парични средства, търговски и други вземания, търговски и други задължения не се отличават от техните балансови стойности, особено ако те са с краткосрочен характер или приложимите лихвени проценти се променят според пазарните условия.

ВАПЦАРОВ ХОЛДИНГ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2009 г.

18. Доходи на акция

Основните доходи/ (загуба) на акция се изчисляват като се раздели печалбата/ (загубата) за годината на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Основната (загуба)/ печалба на акция на Дружеството е изчислена на база на следните данни:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
(Загуба)/ печалба за годината	(87)	453
Средно-претеглен брой обикновени акции (в хиляди)	<u>500</u>	<u>500</u>
Основна (загуба)/печалба на акция (в лева)	<u>(0.174)</u>	<u>0.906</u>

Не са извършвани други сделки с обикновени акции или потенциални обикновени акции за периода от 31 декември 2009 г. до датата, на която финансовият отчет е одобрен за издаване.

19. Събития след датата на баланса

Освен оповестеното в Бележка 15, не са настъпили събития след 31 декември, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Дружеството за годината, приключваща на 31 декември 2009 г.